

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno DCXLIX. ad annum DCLXXVI.

Parisiis, 1644

Epistola XII. Martini Papae I. Ad Pavlvm Thessalonicensem Episcopvm.

Cum non modo, vt promiserat, non resipuerit, verum eo auctore
apostolicae sedis apocrisarii in haeresim fuerint inducti, ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-15300

EPISTOLA XII.

MARTINI PAPÆ I.

AD PAVLVM THESSALONICENSEM EPISCOPVM.

Cum non modo , vt promiserat, non resipuerit, verum eo
auctore apostolicæ sedis apocrisarii in hæresim fue-
rint inducti , anathematizatur & deponitur.

*Paulo episcopo Thessalonice Martinus seruus seruorum Dei, sanctæ
Romanæ catholicæ & apostolicæ Dei ecclesiæ episcopus.*

DO MINVS ac Deus noster Iesus Christus , qui humana
ipsius incarnatione inueteratam naturam nostram
renouauit , ac proprio liuore plagam transgressionis no-
stræ sanauit , cum velit nos non iam de cetero peccare , ne
per peccatum deterius quid nobis contingat , & tradamur
æterno supplicio , cui traditur qui hic disciplina emenda-
tus non fuerit ; dignatus est nimia bonitate poenis percu-
tientibus quasi quibusdam vallis , animæ nostræ vias & adi-
tus ad peccatum obsepire , ac munire. Idque significat per
Oseam prophetam dicentem : *Ecce ego sepiam viam tuam spi- osea 2.
nis , & sepiam eam maceria : & semitas suas non inueniet , & se-
quetur amatores suos , & non apprehendet eos : & quæret eos , &
non inueniet eos ; & dicet : Vadam , & reuertar ad virum meum
priorem : quia bene erat mihi tunc magis quam nunc.* Vnde , ex
humanitate immensa , non ea solum quæ a nobis per scien-
tiā , sed etiam quæ ex ignorantia peccantur , condem-
nat , quæque ex obliuione , aut nuda cogitatione , aut cu-
piditate inutili ; ne per ea quæ leuiora esse videntur , ma-
litiae viam ac semitam facientes , ex contemptu ad maiora
peioraque peccata adducamur , nullo iam existente me-
tu , qui impetum malitiæ nostræ per supplicium cohibeat.
Maiora autem dico , quæ ex scientia per operationem pec-
cantur , & ad malum finem veniunt : per quæ omnino ex-
cidimus a Deo , & vltimæ morti adiudicamur , vbi sem-
piterna quidem poena est , nulla autem remissionis est ve-
nia : *Quoniam non est in morte qui memor sit tui : in inferno au- Psal. 6.
tem quis confitebitur tibi?* dicit beatus Dauid. Quod autem
Deus ea quæ ex ignoratiā a nobis in ipsum delinquuntur ,
punit , ipse testatur dicens : *Ille autem seruus , qui cognovit Lyc. 12.
voluntatem domini sui , & non præparauit , & non fecit secun-*

Concil. Tom. 15.

E ij

dum voluntatem eius, vapulabit multis: qui autem non cognouit, & fecit digna plagiis, vapulabit paucis. Quod autem & ea, quæ inuoluntarie aut ex obliuione, præterquam oportet, perpetrantur, non inulta relinquit, ostendit rursum per Moysen: *Locutusque est Dominus ad Moysen*, dicens: *Loquere filii Israel: Anima cum peccauerit per ignorantiam, & de uniuersis mandatis Domini, quæ præcepit ut non fierent, quipiam fecerit: si sacerdos, qui unctus est, peccauerit, delinquere faciens populum, offeret pro peccato suo vitulum immaculatum Domino. Si peccauerit princeps, & fecerit unum e pluribus per ignorantiam, quod Domini lege prohibetur, & postea intellexerit peccatum suum, offeret hostiam Domino, hircum de capris immaculatum.*

Levit. 4. & rursum: *Anima si præuaricans ceremonias per errorem in his quæ Domino sunt sanctificata, peccauerit, offeret pro delicto suo arietem immaculatum de gregibus. Sic quoque ea quæ in corde, id est, in sola cogitatione consistunt, damnat dicens:*

Dent. 15. *Cave ne forte subrepat tibi impia cogitatio, & fiat tibi in peccatum. Et quæ ex intempestiua cupiditate fiunt, percutit, dicens:*

Exod. 20. *Non concupisces domum proximi tui, nec desiderabis uxorem eius, non seruum, non ancillam, non bouem, non asinum, nec omnia quæ illius sunt. Quare si hæc quæ a nobis ex obliuione, aut ignorantia, aut abreptione, aut cogitatione, aut cupiditate contra rationem fiunt, omnino non præterit, sed aperte damnat vniuersitatis Deus, vt stimulum peccati nostri deleat, & damnationis nostræ mortem, quæ ex eo oritur, perimat; quali quæso aut quanta dignus est pœna, qui diuitias bonitatis eius, & patientiæ, & longanimitatis contemnit; atque idcirco omni studio ac proposito per cognitionem peccat, & propriam in ipsum Deum transgressionem scripto nobis ostendit? quod ipse facere ausus es, idque non semel solum, sed iam iterum per synodales literas tuas, ignorans, vt videtur, quod bonitas Dei ad penitentiam te adducit: secundū autem duritiam tuam & impenitens cor thesaurizas tibi iram in die iræ & revelationis iusti iudicii Dei, qui reddet unicuique secundum opera eius: iis quidem qui secundum patientiam boni operis, gloriam & honorem & incorruptionem querunt, vitam æternam: iis autem qui sunt ex contentione, & qui non acquiescant veritati, credunt autem iniquitati, ira & indignatio, tribulatio & angustia in omnem animam hominis operantis malum: episcopi maxime, & sacerdotis, qui aliorū dux esse*

Peccati
mortalis
grauitas.

Rom. 2.

debet, eosque regere, & in viam pacis per veram in Christum Deum confessionem adducere, non præcipitare in via perditionis gressus sequentium populorum, per propriam hæresim. de quibus & per beatum Ieremiam Dominus dicit: *Væ pastoribus qui disperdunt & dilacerant oves pascuae meæ. Grex perditus factus est populus meus: pastores eorum seduxerunt eos, feceruntque vagari in montibus: de monte in collem transferunt, oblii sunt cubilis sui. Omnes qui inuenientur, comedunt eos. Pastores enim multi demoliti sunt vineam meam, conculcauerunt partem meam, dederunt portionem meam desiderabilem in desertum solitudinis. Idcirco hæc dicit Dominus ad pastores qui pascunt populum meum: Vos dispersistis gregem meum, & eieisti eos, & non visitasti eos. Ecce ego visitabo super vos malitiam studiorum vestrorum. Et quia oblitus es mei, & sperasti in mendacio; & ego reuelabo posteriora tua contra faciem tuam, & apparebit ignominia tua.* Manifeste enim secunda dogmatum tuorum transgressio, etiam primam voluntariam demonstrauit, & ex prava meditatione, siue sensu hæretico contra fidem a te factam fuisse, non ex inuoluntaria abreptione, aut corde non facto. Nos igitur oportuit, creditum nobis onus pontificalis ministerii reputantes, id est prouidæ animarum curæ atque diligentia, nullatenus morari ac differre, cum fides a te proderetur; sed rigore Canonis præcisæ vtentes, ex prima interpellatione scriptum tuum vna cum eo qui scripsisset, damnare: ne rationalibus Domini ouibus mortiferum doctrinæ tuæ porrigenis gramen, eos tecum per malam fidem mortificares, priuaresque æterna secundum Christum vita: pro quibus ipse animam suam posuit bonus pastor, & propter quas cælos inclinans, a patris non discedens sinu, venit in terram, vt perditam recuperans ouem, propriis humeris ad suum secundum naturam patrem humaniter referret, ac per viscera misericordiæ cælesti gregi connumeraret. Sed per longanimitatem sustinuimus, nec poenam infliximus, acceptis misericorditer precibus Pithani episcopi, & Ignatii diaconi, tuorum apocrisariorum, qui maxime assuerarent & affirmarent, eiusmodi literarum inuoluntariam esse abruptionem, nec mentis ac certæ sententiæ opus esse illam absurditatem dogmatis tui. Vnde & dicebant, statim ac

Quam gratia episcoporum & fæcerdotum peccata sunt.

Ier. 23. 8.
50. 5. 12.

Ier. 13. iuxta 70.
Secunda hæreticoru transgressio, prime malitiam ostendit.

Lnc. 15.

In longanimitatem ac misericordiam prophetica fædes, quam in feueritatem.

sine mora a peiori dogmate in melius mutationem in te fore; si te iuxta illorum postulatum de eo amanter monuissimus, cuius rei causa nos hortati sunt, ut tibi ostenderemus, nos ea, in quibus lapsus es, notasse. quod vtique per apocrifarios nostros fecimus, rigorem Canonis per caritatem omittentes, teque adhortantes, non tam
Ier. 51.
 men præcipientes omnino tamquam subiecto huic apostolicæ sedi, ut huc venires, teque canonice expurgares de his quæ initio creationis tuæ non pie docuisti. Sed curauimus, inquit, *Babylonem, & non est sanata: quoniam peruenit usque ad cœlos iudicium eius.* Non solum enim ipse incorrectus mansisti, sed memoratos apocrifarios nostros decepisti; idque erga eos fecisti, quod astutus serpens fecit aduersus Adam, desertorem vna secum eum constituens, qui a Domino mandatum acceperat. Tu enim simili modo, ut serpens, eos induxisti, ac persuasisti ut extenderent manum, ac pro eo ut caperent de scripto nostro, ad te in modum formulæ mislo, non malum quemdam & promiscuum gustum, ut illic, id est de ligno transgressionis, sed puram & sinceram sanctorum patrum confessionem: hanc enim pie ei scripto inferuimus ad animæ tuæ correctionem: tu eam a te repulisti, proque ea adulterine subiecisti absurditatis tuæ doctrinam, quo manum adiicerent. quæ omnino tibi non profuerunt: tametsi visus es eos irretire multis sermonibus, & blanditiis labiorum protraxisti eos. at illi leuitate elati, secuti sunt, nescientes animæ se periculum adire, quod

Proverb. 7. iis fraudulenter struxeras. Verba enim fraudulentorum mollia, & feriunt intima viscerum. Nec audiuisti dicentem:

Proverb. 26. inxxia 70. Qui fodit foueam proximo, incidet in eam: & qui voluit lapidem, in seipsum voluit. Lingua enim mendax odit veritatem: os vero incustoditum facit ruinas. Quomodo igitur, cum hæc perpetraris in ipsos, & in exemplum formulæ perscriptum a nobis, & per ipsos ad te missum hortatu, ut dictum est, tuorum apocrifariorum, constituisti ad nos scribere, te ipsum decipiens, non nobis obrepens. Idcirco certiores facimus patres qui vbique terrarum sunt,

Peruersorū fallaciarū publicandæ.
 quod ea quæ visa sunt ad effectum perducentes, omni studio exposuimus nostram in Domino fidem. Sed audi quid princeps apostolorum ad eum dicat, qui veritatem

erat frustratus: *Cur tentauit satanas cor tuum, mentiri te Spiritui sancto? non es mentitus hominibus, sed Deo.* Ac simile aliquid fecisti ei qui per Samuelem prophetam audiuit a Domino: *Hæc dicit Dominus exercituum: Recensui quæcumque fecit Amalec Israeli. Nunc ergo vade, & percutie Amalec, & demolire uniuersa eius.* Qui cum non obedisset, ac dixisset Samueli, quasi per impudentiam glorians in transgressione sua: *Benedictus tu Domino, impleui verbum Domini. dixitque Samuel: Et quæ est hæc vox gregum, quæ resonat in auribus meis? Numquid vult Dominus holocausta & victimas, & non potius ut obediatur voce Domini?* Meliore est enim obedientia quam victimæ, & auscultare magis quam offerre adipem arietum. quoniam quasi peccatum ariolandi est, repugnare. Pro eo ergo quod abieciisti sermonem Domini, abiecit te Dominus ne sis rex. *Dixitque Saül ad Samuelem: Peccavi, quia præuaricatus sum sermonem Domini & verba tua.* At tu eius quidem transgressionem imitatus es, confessionē vero transgressionis non es æmulatus, nec dixisti, *Peccavi: cum mutaueris Domini fidem, & deceperis nostros apocrifarios.* Super quo tibi propitius esse potero? *Numquid super his non visitabo, dicit Dominus? & in gente tali non vescetur anima mea?* Quamobrem hos quidem in cinere & sacco & afflictione animæ & corporum, & lacrymis pœnitentiæ, opprobrium ipsis a te illatum expurgare iussimus: quod non solum apostolicam contempserint potestatem, sed etiam sapientem non audierint parabolam quæ dicit: *Quando submiserit inimicus vocem suam, ne credideris ei: quoniam septem nequitiae sunt in corde illius.* Te vero vna cum hæreticis tuis literis, id est, literis synodalibus, quæ & prius & nunc a te ad nos missæ sunt, sententia anathematis damnauiimus, ex eo die qui scriptus a nobis ac definitus est, nempe a die prima præsentis mensis Nouembris indictione VIII. qua die missas a te lubricas literas accepimus & condemnauimus: quoad ea, quæ synodaliter a te gesta sunt, quæque prius & quæ nunc, tu cum omnibus, qui quomodocumque vel scripto vel sine scripto iis patrocinantur, aut ea defendunt, nobis consentiendo damnetis & anathematizetis ut hæretica & vana. Primum quidem propter hærentem in his absurditatem reprehensibilium duodecim tuorum capitum, quæ tibi scripto nota feci, ut inexcusabilis sis,

si emendationem recuses. Deinde quod pium sermonem irritum facere in illis ausus es , impium vero dogma confirmare : qui hoc sustuleris, quod per naturam voluntas & operatio salutis nostræ sit in Domino nostro Iesu Christo , secundum vtramque earum , ex quibus & in quibus est , naturarum.in quo propter sublatas eiusmodi pias voces , sine voluntate ac sine operatione , quinimo sine substantia ac sine existentia in vtraque natura eum esse adstruxisti. quod enim est expers omnis substantialis voluntatis atque operationis , destituitur etiam ab omni substantiali existentia. Qui præterea sustuleris in præfato tuo secundo synodali , & hoc , Omnia anathematizare quæcumque anathematizamus: vt per hoc non solum eos etiam quos anathematizamus , nempe ipsas impiorum hæreticorum personas, anathematizare recuses(nam si dogmata a te non anathematizentur , perspicuum est te ne personas quidem nefariorum hæreticorum anathematizare : siquidem hærefoes ipsorum causa , non causa naturæ, eos anathematizamus) sed vt etiam omnem omnium errorem paganorum , Iudæorum , hæreticorum in te confirmes. Si enim omnia omnium horum dogmata condemnamus , vt contraria & inimica veritati ; tu vero omnia vna nobiscum voce non anathematizas quæ anathematizamus : consequens est , te horum omnium errorum confirmasse , qui a nobis siue ab ecclesia catholica anathematizatur. Qui igitur ista fecisti aduersus catholicae fidem ; Neglexisti me , dicit Dominus , & oblitus es fæderis mei dicentis : Non transgredieris de omnibus sermonibus , quos ego præcipio tibi hodie , dextra aut sinistra , vt eas post deos alios , vt colas eos. Et erit si non audieris vocem Domini Dei tui , vt custodias & facias omnia præcepta eius , & statuta eius , quæ ego præcipio tibi hodie: & venient super te omnes haec maledictiones , & apprehendent te. Viae enim tuae & cogitationes tuae fecerunt haec tibi. Hæc malitia tua , quia amara est , quoniam attigit usque ad cor tuum. Quomodo igitur dices , Non sum pollutus , nec ambulauit post superinductitiam nouitatem ? Vide vias tuas in errore impressas , & cognosce quid feceris : quoniam si ablueris te nitro , & multiplicaueris tibi herbam , maculatus es in iniuritatibus tuis coram me , dicit Dominus : donec conuertens conuertas te sincere , & eum per piam confessionem diligas

Denter. 28.

Jerem. 2.

ligas in toto corde tuo, & in tota anima tua, & in tota mente tua. *Math. 22.*
Hoc est enim primū & magnum mandatū, recte credere in Do-
minum ac Deum nostrum Iesum Christum, iuxta sanctorum
patrum & probatorū atque vniuersalium Concilio-
rum doctrinam. Et nunc meliores fac vias tuas, & dogma-
ta cordis tui emunda ab omni hæretica prauitate: & audi
vocem Domini Dei tui, & cessabit Dominus ab omnibus
malis quæ dixit in te. Ne igitur amplius per ea quæ scribis,
aut inscite struis, vt alii pro te scribāt, patrocineris impie-
tati, sed eam potius vt hæreticam accusa. Non enim iam
homo poenitens a malitia sua dicit, quid feci? Ecce enim iu-
dicio contendo tecum, dicit Dominus, cum dicis, Non peccavi: quia
contempsti me vehementer, vt duplices faceres vias tuas. Qua-
propter cognoscens cognosces, quemadmodum diximus,
quod depositus sis ab omni sacerdotali dignitate & mini-
sterio in sancta Dei catholica & apostolica ecclesia, quo-
ad fine vlla prætermissione omnia quæ a nobis hic syno-
daliter sancita sunt ac definita ad commendationem &
confirmationem catholicæ ecclesiæ, videlicet dictorum
sanctorum patrum, & vniuersalium quinque Synodo-
rum, scripto confirmes, & nobiscum confitearis in uno
sanctæ & consubstantialis & adorandæ Trinitatis Deo
Verbo, qui propter nos incarnatus est, & perfecte hu-
manatus, duas naturas secundum hypostasim unitas in-
confuse & indiuise: & duas naturales voluntates, duas
naturales operationes, diuinam & humanam con-
naturaliter unitas, secundum sanctorum patrum doctri-
nam, ad veram confirmationem, quod Deus natura per-
fectus, & homo natura perfectus idem existit: vt per
omnia propriæ similis Deo & patri, præter quam quod pa-
ter ingenitus est; & per omnia propriæ similis nobis, so-
lum absque peccato: & anathematizes omnes hæreti-
cos, quos anathematizamus, id est, quos anathematizat
catholica Dei & apostolica ecclesia, cum omnibus hæ-
reticis ipsorum dogmatibus: & eos, qui nunc exorti sunt,
hæreticos, & qui a nobis synodaliter propter ipsorum hæ-
resim anathematizati sunt: Theodorum dico, qui fuit
episcopus Pharan, & Cyrum qui Alexandriæ, & Sergium
qui Constantinopolis, eiusque successores Pyrrhum &
Paulum, cum omnibus ipsorum hæreticis dogmatibus, &

Concil. Tom. 15.

F

impia expositione, magisque impia formula eorum quæ ab ipsis nefarie firmata sunt, ad orthodoxæ fidei euersiōnem: & omnibus simpliciter, qui vane affirmant, vnam, siue nullam omnino confitentur diuinitatis & humanitatis Christi naturam, aut voluntatem, aut operationem: quos ut hostes & aduersarios suos catholica Dei & apostolica ecclesia iure abiicit, & anathematizat. Ne igitur repudies Domini sermonem, in impiis permanens. Pietas enim in Deum, principium est sensus ac sapientiæ: & si quæres eam ut argentum, & sicut thesauros inuestigabis eam; tunc intelliges timorem Domini, & cognitionem Dei inuenies. quoniam Deus dat sapientiam: & a facie eius cognitio & intelligentia, & reseruat salutem recte agentibus. Quare reuertere ad me, dicit Dominus, & non firmaþo vultum meum super te: quoniam misericors ego sum, nec irascar tibi in æternum. Tantum cognosce iniqitatem tuam, quia in Dominum Deum tuum impie egisti, & effudisti vias tuas ad alienos fidei, voci autem meæ non obedisti, dicit Dominus. Nam cognitio rerum tuarum conciliabit tibi celerem in iis correctionem: maxime si vna cum proprio dogmatis errore, corrigas etiam quod in sacros Canones peccasti. eos enim irritos facere ausus es, qui te ipsum per proprias literas non confessus sis, ut subditum huic apostolicæ sedi vicarium. Qui igitur in utroque lapsus es, utriusque studio conuenienter mederi. non enim aliter habebis perfectam a nobis veniam, nisi in utroque nobis correctionem tuam exhibeas.

EPISTOLA XIII.

MARTINI PAPÆ I.

AD ECCLESIAM THESSALONICENSIVM.

De Pauli damnatione, eiusque hæresi fugienda.

Christum diligenti clero & populo sanctæ Dei catholicæ Thessalonicensium ecclesiæ, Martinus seruus seruorum Dei, sanctæ eius catholicæ & apostolicæ Romanæ ecclesiæ episcopus.

VNIVERSITATIS opifex Dominus noster Iesus Christus, cum initio hominem fecisset, ad tutelam eius vitæ proprium ipse largitus est mandatum, præcipiens id nullatenus transgredi, ne solutionis mandati fructum per-